

<https://www.elte.hu/felsooktatas-felsofokon/szekcio>

részletes program:

<https://www.elte.hu/dstore/document/8379/K%C3%A9sz%20FFK%20program.pdf%C2%A0>

ebből az 5-6. oldalon van az értékelés szekció

SZEKCIÓ: Innovatív megoldások a hallgatók értékelésében

szekcióvezetők: Dr. habil. Hercz Mária és Trentinné dr. Benkő Éva

A szekció felépítése: A szekció *Gondolatébresztő* órájában az előadók felvázolják a főbb nemzetközi és hazai felsőoktatási értékelési trendeket, kihívásokat, dilemmákat, illetve az ELTE egyes karai gyakorlati tapasztalatait osztják meg. Ezt követően *Kaleidoszkóp* részben gyakorlat-orientált, hallgatóközpontú innovatív értékelési ötletek bemutatására kerül sor 2-3 percben felvillantva egy-egy izgalmas, bevált értékelési módszert. Ezek – mint egy valódi poszterszekcióban – a konferencia ideje alatt elérhetőek lesznek a szekciócsatorna Fájlok között.

I. FELSŐOKTATÁS FELSŐFOKON KONFERENCIA

2022. JÚNIUS 15-16.

Szekcióvezetők: Dr. Hercz Mária és Trentinné Dr. Benkő Éva

A szekció előadói:

Dr. Hercz Mária

Az értékelés, mint a felsőoktatás eredményességének Achilles-sarka

A felsőoktatást ért társadalmi-gazdasági kihívások, a felsőoktatás expanziója, és sok egyéb hatás eredményeként közel negyedszázada jelentős változás indult a hallgatói értékelésben nemzetközi és hazai szinten is. A különféle tudományterületekről érkező kutatási eredmények jelentősen megváltoztatták a tudásról, a tanulásról alkotott képet, így az orvosképzéstől a mérnökképzésen át a pedagógusképzésig számos innovatív kezdeményezés indult a hallgatói értékelés megváltoztatására. Az önálló tudományterületté váló

	<p>pedagógiai értékelés bizonyította, hogy a hallgató úgy tanul, olyan tanulási eredményt céloz meg, ahogy értékelik. Kutatók százai vizsgálták a klasszikus értékeléstípusok alkalmazásának hatásait, s körvonalazódott a paradigmaváltás megkerülhetetlensége. Megszületett a tanulás-orientált értékelési modell, az alternatív értékelési technikák alkalmazásának kipróbálása, beépítése a képzésekbe (pl. kompetencia-alapú, portfólióval kísért képzés-struktúra; programmatic assessment). Az egyértelműen bizonyítható pozitív eredmények azonban számos dilemmát vetnek fel a felsőoktatás gyakorlatában. Melyek ezek, és hogyan válaszolhatók meg? Hogyan lehet összeegyeztetni a hallgató-központú, alternatív értékelési lehetőségeket a magas hallgatói létszámmal? Hogyan lehet a hallgató és oktatói gondolkodást megváltoztatni az tanulási eredmények megjelenítésével kapcsolatban? Ezen kérdésekre kívánunk válaszokat keresni saját tapasztalatainkra és nemzetközi kutatási eredményekre építve.</p>
<p>Dr. Tóth-Mózer Szilvia</p>	<p>Az értékelési rendszer tervezése a Canvas keretrendszerben</p> <p>Az értékelési rendszer tervezését azért tartjuk meghatározó témának, mert a hallgató tanulására jelentős hatással van az, hogy őt hogyan értékelik. Motiválhatja folyamatos készülésre, sarkallhatja fejlődésre, saját korábbi eredményeinek javítására, ösztönözheti önreflektivitásra, mintát nyújthat számára, segítheti, amikor nehézségekbe ütközik.</p> <p>Az oktatók értékelési rendszere egy-egy kurzuson gyakran már kiforrott, megvannak a szokásosan kiadott feladatok, kvízkérdések, tételek, ponthatárok. Ha a Canvasban építenek kurzusfelületet, ezen a felületen keresztül informálhatják a hallgatókat a teljesítményükről egész féléven át.</p> <p>Érdemes átgondolni, hogy a meglévő értékelési gyakorlat miképpen fejleszthető tovább, illetve miképpen menedzselhető legjobban a Canvasban. Ehhez dolgoztunk ki egy self paced, azaz önjáró kurzust az oktatók számára.</p> <p>Egy rugalmas képzési formaként, az Oktatási Igazgatóság Oktatásfejlesztési és Tehetséggondozási Osztálya 2021 őszén vezette be a self paced oktatásmódszertani kurzusokat, amiket az oktatók önállóan, saját haladási ütemben dolgozhatnak fel.</p> <p>A <i>Canvas: értékelési rendszer tervezése</i> c. kurzusban gyakorlati példákon keresztül világítjuk meg, miképpen is építhetünk átlátható, folyamatos és méltányos értékelési rendszert. Nagyító alá vesszük a tipikus hibákat is, amelyek egyaránt hátráltatják az oktatót és a hallgatót a valós teljesítmény nyomon követésében. Az előadás a kurzus ajánlója, és a legfontosabb módszertani ajánlásokat mutatja be.</p>
<p>Dr. Somody Bernadette</p>	<p>Hagyományok és kihívások a joghallgatók értékelésében</p>

	<p>A jogászképzésben is megkerülhetetlenné vált a problémamegoldásra koncentráló oktatás, ami a gyakorlatban használható tudást ad a diplomát szerző hallgatók számára. Ennek sikeréhez azonban nem elegendő csak az oktatási módszereken változtatni, hanem szemléletváltásra van szükség a hallgatók értékelése terén is. Át kell helyeznünk a hangsúlyt a szemeszter során - vagy inkább végén - megtanult ismeretek egyszeri, félévvégi „számonkéréséről” a hallgatók munkájának rendszeres értékelésére és a fejlődésüket szolgáló visszajelzésekre. Azonban miközben jól belátható, hogy ez utóbbi az értékelésnek az a felfogása, amely jobban illeszkedik a tanulási célokhoz, a gyakorlati megvalósítása során kihívásokkal kell szembenéznünk. Így például azzal, hogy az értékelésnek ez a módja kívül esik mind a hallgatók, mind az oktatók komfortzónáján, és legalábbis rövid távon feszegeti az oktatói kapacitások határait is. Nem figyelmen kívül hagyható tényező a járványhelyzet sem, amellyel járó távolléti oktatás és online vizsgáztatás viszont paradox módon kedvezett annak, hogy az értékelésben elszakadjunk a megszokott megoldásoktól. A prezentáció az Alkotmányjog tárgy oktatási tapasztalatain keresztül mutatja be, hogy az értékelés terén milyen kihívásokra kell választ találni a jogi oktatásban.</p>
Tartsayné dr. Németh Nóra	<p>Innovatív értékelés a bölcsészképzésben</p> <p>Az ELTE Bölcsészettudomány Karán az innovatív gyakorlatok, és ezzel együtt az innovatív értékelési formák egyre inkább teret hódítanak. Különösen nagy volt az átalakulás az online oktatás során, amelynek tanulságait igyekszünk megőrizni a jelenléti képzési formában is. Az előadás során bemutatjuk azokat a technikákat és innovatív értékelési módszereket, amelyek hozzásegítik a hallgatókat a kritikus gondolkodás, a tudás alapú tanulás és az autonóm tanulóvá válás gyakorlatához.</p>
Dr. Fazekas Ágnes Sarolta	<p>Egyetemes tervezés oktatási modellek a felsőoktatásban</p> <p>Az előadás célirányosan az oktatási, tanulási környezetben, értékelési rendszerben megjelenő strukturális akadályok vizsgálatával foglalkozik. Az előadás tartalmazza a legfontosabb kapcsolódó fogalmak meghatározását, rövid áttekintést nyújt a támogatás alapvető típusairól, sor kerül a nemzetközi szakirodalom alapján a – jelenlegi hazai gyakorlattól minőségileg eltérő – az úgynevezett „befogadó oktatási és tanulási környezet” (Inclusive Teaching and Learning Environment) kialakítását célzó elméletek közül, kiemelten egy modell bemutatására. (Fazekas, 2018). A megközelítés, tervezési módszer célja, hogy a kezdeti pillanattól inkluzív legyen és maximalizálja a tanulási</p>

	<p>lehetőségeket a változatosabb háttérrel, hozzáféréssel és tanulási igényekkel rendelkező hallgatók számára. A „befogadó oktatási és tanulási környezet tervezése” (Inclusive Design for Teaching and Learning Environment), másként „oktatási és tanulási környezet egyetemes tervezése” (Universal Design for Teaching and Learning Environment) néven ismert. Az előadás rövid áttekintést nyújt arról, hogy a kapcsolódó hazai szakirodalomban milyen hasonló problémafelvetésekre került sor. Az újdonságtartalmat az akadályok azonosítása és a hazai szakmai környezetben egyáltalán nem, vagy alig ismert megközelítések (modellek) ismertetése adja. Az ismertetett felvetések, az új megközelítések tárgyalása azzal a céllal történt, hogy ezek szélesebb szakmai körben ismertté és megvitatottá váljanak.</p> <p>Kulcsszavak: felsőoktatás, változatos összetételű hallgatói populáció, inklúzió, hozzáférés egyetemes tervezés oktatási modellek</p>
<p>Dr. Visnovitz Ferenc</p>	<p>Teljesítési jelvények a felsőoktatásban – Hogyan értékelhetünk digitális jelvényekkel?</p> <p>A színes ikonokkal operáló digitális jelvényekkel történő jutalmazás és elismerés a mai világban már elterjedt és megszokott motivációs és marketing eszköznek számít. Gyűjthető jelvények sokaságával találkozunk a játékiparban, a közösségi oldalakon és számos mobil telefonos applikációban is. Ezen eszközök használata fokozatosan átkerül a tudományos életbe és az oktatásba is, ahol részben vagy egészében átveszik a klasszikus tanúsítványok szerepét. A fiatalabb generációk már ebbe a közegbe születtek bele, és a digitális elismerések gyűjtése életük szerves részévé vált. Vajon megragadható-e ez az eszköz a felsőoktatásban is, olyan célból, hogy hallgatóinknál a tanulás kapcsán is megteremthessük a játékplatformoknál és telefonos alkalmazásoknál megfigyelt erős motivációt, a megjelölt célok elérésére való törekvést, és ösztönözzük őket a valós készségek és kompetenciák gyűjtésére? Előadásomban néhány kísérleti megoldást mutatok be a digitális teljesítési jelvények felsőoktatásban való alkalmazhatóságára rámutatva az ikonrendszerekben rejlő oktatásszervezési és teljesítménykövetési lehetőségekre. Bár ezen rendszerek kezelése jelenleg még nehézkes, az LMS rendszerek segítségével a jövőben részben vagy egészében automatizálhatóvá válhatnak. A teljesítési jelvény alapú rendszerek kiépítése ugyanakkor a tárgyaink újra gondolását, attitűdváltást és nagymértékű összefogást igényel. Ha ez megvan, akkor a lehetőségeinknek csak az időnk, a kreativitásunk és a képzeletünk szab majd határt!</p>

KALEIDOSZKÓP

<p>Hegedűsné Tóth Zsuzsanna</p>	<p>Fejlődésre hangolt értékelés ének-zenei kurzusokon</p>
---------------------------------	--

Az ELTE TÓK óvodapedagógus képzésének ének-zene és módszertana tárgyain az oktatási folyamat során kipróbálásra kerültek olyan módszertani elemek, melyek a tartalmi gamifikáció (játékosítás), és a strukturális gamifikáció (számonkérés-értékelés) körébe tartoznak. Az utóbbit mutatjuk be röviden az Értékelési kaleidoszkóp ezen prezentációján.

Az énekes-zenei képességek fejlődésének támogatása során a gamifikáció játékosítási lehetőségeinek megragadásán túl -melytől várható volt a stresszmentesebb tanulási környezet-, azt is vártuk, hogy az értékelés során a motiváltság és az elkötelezettség terén is változást tapasztalunk hallgatóinknál. Az ének-zenei tartalmú tárgyak készségtárgyak, ahol fontos, hogy a hallgatók aktívan vegyenek részt saját zenei képzésük pedagógiai folyamatában (lásd rendszeres gyakorlás); önmaguk, képességeik rendszeres kipróbálása hozzásegítse őket helyes önértékelésükhöz; képessé váljanak a rugalmas, magabiztos zenei tevékenység szervezésére.

Az eddigi tapasztalatok igazolják Sheldon (2012) eredményeit. Az osztályzást leváltó jutalmazó rendszer, annak szisztematikus szintezése, a döntések, választások felkínálása motiváló, és segíti a hallgatók önszabályozott tanulását (Winne-Perry, 2000).

Burke, B. (2014): Gamify: How Gamification Motivates People to Do Extraordinary Things. Bibliomotion, Brookline.

Fromann Richárd és Damsa Andrei (2016). A gamifikáció (játékosítás) motivációs eszköztára az oktatásban. Új Pedagógiai Szemle, 3-4, 76-81.

Gomes, C., Figueiredo, M. & Bidarra, J. (2014). Gamification in teaching music: Case study. In EduRe 14 proceedings . International Virtual Conference on Education, Social and Technological Sciences 1–19.

Kiss, B., & Asztalos, A. (2021). A gamifikáció szerepe a zeneoktatásban. Gyermeknevelés Tudományos Folyóirat, 9(3), 57-74.

Bagota Mónika

Innovatív értékelés a matekórán? Készítsünk logikai készletet!

A megfelelő eszközök, tevékenységek és játékok lehetővé teszik a gyermekek számára, hogy önállóan fedezzék fel a matematikai összefüggéseket, fejlesszék gondolkodásukat és elmélyítsék a matematika megértését. Az egyik lehetséges ilyen eszköz Varga Tamás és munkatársai által megalkotott logikai készlet. Az általános iskolás gyermekek fejlesztési folyamatában fontos cél, hogy segítsük őket a konkrét összefüggések megértésében, a dolgok és fogalmak közötti összefüggések megtalálásában, így a gyerekek például a logikai készlethez kapcsolódó játékokon és tevékenységeken keresztül ismerkedhetnek meg az összefüggések széles skálájával. A logikai

	<p>készlettel egyszerűen játszható transzformációkat mutathatunk be, amely a transzformáció általánosabb fogalmát alapozza meg a gyermekek számára. A logikai készlet elemei különböző szabályok szerint sorba rendezve fejlesztik a szabálykövetési, szabályfelismerési és szabályalkotási készséget. A kétfelé válogatásnak logikai készlettel végrehajtott egyik alkalmazása a barkochba, ez a játék a gondolkodás logikai alapozását szolgálja.</p> <p>Saját magunk is alkothatunk logikai készleteket, ekkor arra kell ügyelnünk, hogy az általunk létrehozott logikai készletben ne legyen két teljesen egyforma elem, mindegyik elem legalább egy tulajdonságban különbözzön bármelyik másik elemtől. Előadásomban egy óvodapedagógus hallgatónk saját készítésű logikai készletét szeretném bemutatni.</p>
Trentinné Benkő Éva	<p>Kreatív-reflektív portfólió-védéses vizsga: Írj mesét, alkoss metaforát, rajzolj, fess és tervezz!</p> <p>A Kaleidoszkóp részben bemutatásra kerülő értékelési módszer egy hallgató-központú, tanulási eredményeket és pedagógus-nézeteket feltáró vizsgagyakorlat. Több mint tíz éve indult a Kétnyelvűség elmélete és gyakorlata kurzus szóbeli vizsgájának megújítása akciókutatásként, mely a mai napig tart. Nemrég a covid járvány okozta kényszerű digitális oktatásra való átállás miatt volt szükség változtatásra. A fejlesztések eredményeképpen, mára a kreatív-reflektív portfólió-védéses vizsgának állandó formája, kerete lett, de mégis egyedi maradt. Mindig az adott hallgatói csoporthoz igazodva történik a kreatív feladatok meghatározása a következő elemekből válogatva: meseírás, metaforaalkotás, vizuális megjelenítés tetszőleges technikával a posztertől a tárgykészítésen át a multimédiás tartalmakig, gondolattérkép, társasjáték tervezése és tutorial video forgatása. A kijelölt feladatokat szóbeli vagy írásbeli reflexió egészíti ki, mely során lehetőség nyílik a kreatív alkotásokban fellelhető gondolatok, helyzetek, kihívások, mintázatok, összefüggések és szimbolikus elemek beazonosítására. A mind map segítségével kerül sor az elméleti ismeretek ellenőrzésére. Az előadás kitér a módszer előnyeire, alkalmazási lehetőségeire és nehézségeire is. A hallgatói visszajelzések és oktatói tapasztalatok alapján a vizsga hatékonynak bizonyult a tananyag értő elsajátítása és későbbi felidézése szempontjából, valamint pozitív, inspiráló élményt nyújt hallgatónak és vizsgáztatónak egyaránt. A képzés során elsajátított tanulási eredmények mellett megismerhetővé válnak a pedagógiai vélekedések (beliefs), szakmai és személyes kompetenciák.</p>
Hercz Mária	<p>Nyitott könyves vizsgaformák - komplex tudásértékelés</p>

Radvai Teréz	Mind Mapping. Kreatív vizualizációs technika használata az értékelésben.
Perlusz Andrea	<p>A tanulási eredmény központú tanulást elősegítő hallgatói önreflexiós mátrix</p> <p>Az innovatív megoldások szekciójában egy olyan hallgatói önreflexiót lehetővé tevő mátrixot mutatok be, amely segíti a hallgatókat a saját tanulási eredményeik tudatosításában.</p>
Pataky Gabriella	<p>Vizualizált önértékelés</p> <p>Az értékelés tudatossága a vizuális nevelés minőségének egyik fokmérője a szememben. Ha képesek vagyunk feladataink megalkotásában az optimális fejlesztési célokat meghatározni és megfelelően kommunikálni is, az ezekhez igazított értékelés szempontok pozitív, érzékeny, adaptív, fejlesztő visszajelzésekhez vezetnek. Az értékelés, optimális esetben reflektív és az alkotás teljes folyamatát végigkíséri, nem volna azonban teljes egy alkotó közösségen belüli társértékelés és önértékelés nélkül. Ezeknek a kölcsönhatásokkal teli folyamatokhoz egy nálunk gyakran használt, ábrákkal gazdagított, vizualizált értékelési rendszert használunk. Ez az ENViL_CEFR_VL Visual Rubrik. (Kidolgozásában, tesztelésében, többszörös iterációt alkalmaztak az alkotók és ebben a nemzetközi kutatócsoportban végzett közös munkában, magyarországi kutatásvezetőként, nagy örömmel, én is részt vehettem, diákjainkkal együtt.) Az egyszerre képes és szöveges, tanári és diákoknak szóló, alkotó és befogadói feladatokra is kalibrált rendszerek szerteágazó szempontsorokkal segítik a vizuális kompetenciák fejlődését, gyakoroltatva azok tudatosítását, támogatva a tanulási folyamatokhoz alapvető, erőszakmentes kommunikációt</p> <p>Irodalom:</p> <p><i>Bodóczy István: A rajz, vizuális kultúra tantárgy helyzete és fejlesztési feladatai. Új pedagógiai szemle, 2002. (52. évf.) 11. sz. 157-170. old. http://epa.oszk.hu/00000/00035/00065/2002-11-hk-Bodoczy-Rajz.html Bodóczy István: A vizuális nevelés megújítása, új paradigmája. Új pedagógiai szemle, 2003. (53. évf.) 7-8. sz. 35-43. old. http://epa.oszk.hu/00000/00035/00073/2003-07-ta-Bodoczy-Vizualis.html</i></p> <p><i>Bodóczy István (2009): Áthallások - Transzdiszciplináris vizuális nevelés. Iránypont 2009/Különszám. MOME</i></p> <p><i>Pataky Gabriella: A portfólió a vizuális nevelésben. Értékelési alternatíva az alsófokú oktatási-nevelési intézmények pedagógusainak képzésében</i></p> <p><i>Új Pedagógiai Szemle (ÚPSz) 2009/5-6.</i> http://folyoiratok.ofi.hu/sites/default/files/article_attachments/upsz_200905_beliv_vagott_26.pdf</p>

Serfőző Mónika	<p>Audio-reflexió praktikusán</p>
Kruppa Éva	<p>Instagram - közösségi média használat értékelési szerepben</p> <p>A távoktatás és a digitalizáció terjeszkedése új kihívások és lehetőségek elé állítja a pedagógusokat. Olyan módszerekre és eszközökre van szükség, melyek képesek az adott tanulási folyamat célját elérni, s mindeközben a tanuló motivációját is fenntartani. Az 'examoinsta' módszer legfőbb célja, hogy a tanulási folyamatban résztvevők egy adott témában tanulmányokat, cikkeket, podcastokat és videókat keressenek-tanulmányozzanak önállóan, akár az anyanyelvükön, akár idegen nyelven. Célja még, hogy a tanulók az általuk érdekesnek vélt tartalmakat, ismereteket megosszák társaikkal. Ennek egy lehetséges platformja lehet az Instagram alkalmazás. A módszer első tesztelése során a tanulóknak olyan kulcskompetenciájukat kellett mozgósítani, mint az idegen nyelvi- és anyanyelvi kommunikáció, a digitális- és hatékony, önálló tanulás kulcskompetenciája. A módszer lehetőséget adott az egyén szintjén az érdeklődési kör szélesítésére, ismeretek bővítésére, a felhasznált források hivatkozásának gyakorlására, illetve csoport szinten a szorosabb kohézióra. A módszer tesztelésében résztvevők megkérdezése alapján számos előny megfogalmazódott, de nehézségek is felmerültek használata során. A módszer további lehetőségeket rejt, és további fejlesztést igényel.</p> <p>Kulcsszavak: hatékony és önálló tanulás, online oktatás, felsőoktatás, közösségi média</p>
Kardos Dorottya	<p>Inkluzív értékelési lehetőségek a felsőoktatásban</p> <p>A befogadó oktatás szerves része az inkluzív értékelés gyakorlatának kialakítása a felsőoktatási intézményekben. Az esélyegyenlőség megteremtése érdekében a fogyatékossgal élő hallgatók számára szükséges egy személyre szabott, rugalmas és diszkrimináció mentes értékelési rendszer biztosítása, mely a különböző hallgatói igényekre reflektálva, azokat meghallgatva működik (Madriaga et al., 2010).</p> <p>Az „<i>Assessment for inclusion</i>”, avagy „<i>értékelés a befogadásért</i>” egy ilyen módszer, melynek célja, hogy elősegítse az inkluzív oktatást a felsőoktatási intézményekben. Alapelvei 1) a támogatási rendszer újragondolása, melynek keretében az intézmény folyamatosan fejleszti, újratervezi az igénybevehető kedvezményeket, 2) a képesség központú értékelés átformálása, 3) a hallgatók partnerként kezelése, bevonása az értékelési folyamatba, és 4) a hallgatói diverzitás előnyként való azonosítása, fejlesztendő területeik és erősségeik felmérése, végül pedig 5) a különböző alapelvek együttes alkalmazása és a módszer közösségi jellegének erősítése. Annak a megközelítése, hogy az inklúzió</p>

akkor lehet sikeres, ha az intézmény minden tagja aktívan dolgozik rajta és értéként tekint a diverzitásra (Nieminen, 2022).

Nieminen J., H. (2022). Assessment for Inclusion: rethinking inclusive assessment in higher education. Teaching in Higher Education, DOI: 10.1080/13562517.2021.2021395

Madriaga M., Hanson K., Heaton C., Kay H., Newitt S., Walker A. (2010). Confronting similar challenges? Disabled and non-disabled students' learning and assessment experiences. Studies in Higher Education, (35)6, pp. 647-658.